

V zmysle Prílohy č. 2 k zákonu č. 448/2008 Z. z. Štandardy kvality poskytovanej sociálnej služby¹
a Modelu komunitnej práce v komunitných centrách schváleného MPSVR SR.

Plán Nízkoprahového denného centra Domova sv. Jána z Boha Hattalová 1070/6 Bratislava-Nové Mesto

Spracovali:

Titul, meno, priezvisko, pozícia v NDC: Mgr. Emília Pčolová – odborný garant

Titul, meno, priezvisko, pozícia v NDC: Peter Bachratý – pracovník NDC

Schválil:

Titul, meno, priezvisko, pozícia v NDC: PhDr. Zdena Telgárska Ďuricová – štatutár Domova sv. Jána z Boha, n.o.

Júl 2023

---

¹ [Štandardy kvality komunitných centier](#), [Štandardy kvality nízkoprahových denných centier](#),
[Štandardy kvality nízkoprahových sociálnych služieb pre deti a rodinu](#)

Obsah

1	História	3
2	Cieľová skupina.....	4
3	Mapovanie potrieb.....	5
3.1	Mapovanie potrieb formou dotazníka a diskusií.....	5
3.2	Každodenná práca s klientmi a pravidelné vyhodnocovanie práce.....	6
3.3	Dátové výstupy získané v poslednom sčítaní ľudí bez domova v Bratislave.....	6
3.4	Nové trendy a výzvy.....	6
3.5	Koncepcia prevencie a ukončovania bezdomovectva.....	7
4	Výsledky mapovania potrieb	8
4.1	Inštitúcie	9
4.2	Informácie o životnom štýle:.....	10
4.3	Potreby, problémy a sny:	12
5	Ciele a úlohy NDC	13
6	Akčný plán	14
7	Záver	20
8	Použitá literatúra.....	21

1 História

Nízkoprahové denné centrum Domov sv. Jána z Boha (ďalej len NDC alebo „Domov“), bolo založené Hospitálskou rehoľou sv. Jána z Boha, Milosrdní bratia, Slovenská provinčná delegatúra dňa 21.04.2011. Nezisková organizácia bola zaregistrovaná pod číslom OVVS-13074/343/2011-NO. Zariadenie má svoje sídlo na Hattalovej ulici č. 6, Bratislava-Nové Mesto.

Toto zariadenie od dňa vzniku poskytuje všeobecne verejnoprospečné služby zamerané na poskytovanie sociálnej pomoci a humanitárnej starostlivosti podľa Z.z. 448/2008 Zákona o sociálnych službách.

Od svojho vzniku zariadenie poskytuje služby podľa individuálnych potrieb prijímateľa sociálnej služby, pri rešpektovaní jeho cieľov, potrieb, schopností a zdravotného stavu v:

1. Nízkoprahovom dennom centre,
2. Stredisku osobnej hygieny,
3. Integračnom centre.

Registráciou týchto služieb naša organizácia reagovala na akútny nedostatok nízkoprahových ambulantných služieb pre komunitu ľudí bez domova v Bratislave a boli sme jednou z prvých organizácií v Bratislave, ktorá začala poskytovať služby nízkoprahového denného centra. O rok na to v Bratislave ďalšie občianske združenie začalo poskytovať služby nízkoprahového denného centra a spolu s ním až do dnešných dní Domov Sv. Jána z Boha, patrí medzi najnavštevovanejšie ľuďmi z komunity ľudí bez Domova (ďalej len „ĽbD alebo klienti“), čo je do veľkej miery spôsobené aj tým, že podľa centrálného registra sociálnych služieb v Bratislave existujú dnes len tri registrované nízkoprahové denné centrá.

Zariadenie má svoju tradíciu a je v povedomí rôznych vrstiev obyvateľstva Bratislavy. Donedávna bola daná lokalita známa tým, že zanedbané garáže a priestor v okolí NDC využívali ľudia bez domova ako nelegálne obydlie. Niektoré stavby miestna samospráva odstránila, no niektoré garáže v tesnej blízkosti zariadenia stále fungujú, pričom pri nich sú nelegálne skládky. Hneď za zariadením je chránené pásmo Železníc Slovenskej republiky, kde sú tiež nelegálne obydlia, v ktorých sa poskytuje aj služby sexbiznisu, distribúcia návykových látok ...

POSLANÍM NDC je vytvoriť dočasný „Domov“ pre tých, ktorí nemajú vlastný domov, alebo im ich „domov“ neposkytuje priestor na zabezpečenie základných potrieb. Domov sv. Jána z Boha chce vytvárať priestor istoty a bezpečia, z ktorého sála hlavne to ľudské teplo na každého tak, aby každý mohol nájsť častokrát stratenú ľudskú dôstojnosť, vybudovať si správne sebavedomie, vytvoriť sociálne vzťahy a zapojiť sa do života spoločnosti.

Hodnoty práce, ktoré sa snažíme uvádzať do praxe sú vytvorenie pocitu bezpečia a domova, čo sa snažíme dosiahnuť na základe ľudskosti a vzájomného rešpektu. Pre našu prácu je dôležitá vzájomná spolupráca, jasnosť komunikácie a dodržiavanie pravidiel. Pracujeme na základe hodnôt a princípov Hospitálskej rehole sv. Jána z Boha, ktorými sú:

- Hospitalita (odvodzuje z latinského "hospitalitas" pohostinnosť, lat. hospitium: pohostinný dom, prijatie hosťa). Služba núdznym, opusteným, chorým, trpiacim, ľuďom na okraji spoločnosti,
- Kvalita,
- Rešpekt,
- Zodpovednosť,
- Spiritualita².

Víziou Domova sv. Jána z Boha je vytvoriť funkčný systém služieb pre ľudí bez domova, zameraný na zastabilizovanie základných aj nadstavbových služieb so zameraním na sprístupnení zdravotnej starostlivosti s cieľom zvýšiť kvalitu života, integráciu, ako aj ukončovanie bezdomovectva. Parciálnym cieľom je zabezpečiť komplexnú zdravotnú a sociálnu starostlivosť pre ľudí bez domova.

- NDC – sprcha, jedlo, ošatenie, ošetrovanie, úschovňa, sociálne poradenstvo, práčka, sušička, príprava vlastného jedla,
- Zdravotná starostlivosť – ošetrovňa, zubár, všeobecný lekár, psychiater, kožný lekár, očný lekár, distribúcia klientov k iným lekárom, izolačka – v prípade potrieb (epilepsia, teplota..),
- Advokácia – obhajoba práv a potrieb komunity ĽbD,
- Integrácia – pracovná činnosť, sociálne poradenstvo, podmienený postup, bankrot, počítačové, jazykové, komunikačné zručnosti, kariérne poradenstvo, samostatnosť v riešení sociálnej situácie, spolupráca s inštitúciami,
- Ubytovanie, sociálne poradenstvo, organizácia ktorá pracuje s danou témou, práca, podpora, sociálne kontakty, mentoring, kultúrne podujatia,
- Nadstavbové služby - vzdelávanie, voľnočasové aktivity,(šikovné ruky, varenie), preventívne aktivity, pracovné aktivity, duchovné aktivity, duchovný rozvoj, spoločnosť dobrovoľníkov,
- K naplneniu vízie zriadujeme Útulok, ktorý by mal poskytovať svoje služby od 01.01.2024.

2 Cieľová skupina

Cieľovou skupinou NDC sú prioritne ľudia bez domova žijúci v uliciach Bratislavy prichádzajúci do zariadenia opakovane alebo jednorazovo, v akútnom alebo dlhodobom ohrození života, bez finančného príjmu, bez dokladov, informácií, sociálneho kontaktu, trpiaci závislosťami, v zlom fyzickom a psychickom stave. bez vymedzenia trvalého pobytu, bez rozdielu veku a vierovyznania.

Ďalšou skupinou sú ľudia žijúci v prechodnom ubytovaní, v chatkách, kanalizačných šachtách a pod., ľudia bez pracovných návykov, dlhodobo nezamestnaní alebo znevýhodnení a trhu

---

² <https://www.milosrdni.eu/site/milosrdnibratia/onas/hodnotyktorevyznavame>

práce alebo osoby, ktoré sú ohrozené sociálnym vylúčením alebo majú obmedzené schopnosti spoločensky sa začleniť a samostatne riešiť svoje problémy podľa zákona 448/2008 §2 Z.z. o Sociálnych službách.

Schválená kapacita nášho zariadenia je 80 klientov denne, pričom forma starostlivosti je ambulantná.

Sociálna služba sa poskytuje anonymne bez preukazovania identity tejto fyzickej osoby dokladom totožnosti a bez ohľadu na prejavy požitia návykovej látky. Jej cieľom je uľahčiť fyzickej osobe kontakt so sociálnym prostredím, prístup k sociálnym službám alebo k podpore a pomoci poskytovanej podľa osobitných predpisov a tak podporiť jej začlenenie do spoločnosti.

Zariadenie je situované na ulici Hattalovej 6, Bratislava-Nové Mesto. Budova sa nachádza medzi dvoma hlavnými električkovými trasami Vajnorská a Račianska a je k nemu jednoduchý prístup z električky č. 3 a 4. V blízkosti zariadenia sa nachádza známy styčný bod OC Vivo a tiež aj jazero Kuchajda, ktoré komunita ĽbD rada využíva na oddych. Z druhej strany zariadenia sa nachádza obchod Lidl, MDonald a čerpacia stanica.

Aj napriek tomu že Domov Sv. Jána z Boha je situovaný v Bratislavskej mestskej časti Nové Mesto, navštevujú nás klienti z komunity ľudí bez domova zo všetkých mestských častí Bratislavy a nezriedka aj ľudia bez domova, ktorí majú trvalé bydlisko v rôznych častiach Slovenska, čo je spôsobené aj fenoménom koncentrácie bezdomovectva v Hlavnom meste SR.

3 Mapovanie potrieb

Mapovanie potrieb našej cieľovej skupiny je realizované spôsobom, ktorý kombinuje päť rôznych zdrojov informácií.

- Mapovanie potrieb formou dotazníku a diskusií realizované v našom zariadení,
- Dennodenná práca s klientmi a pravidelné mesačné vyhodnocovanie práce s klientmi,
- Dátové výstupy získané v posledných sčítaniach ľudí bez domova v Bratislave,
- Nové trendy, výzvy,
- Koncepcia prevencie a ukončovania bezdomovstva.

3.1 Mapovanie potrieb formou dotazníka a diskusií

V našej organizácii sme robili mapovanie v júni 2023. Mapovanie bolo realizované počas piatich dní priamo v zariadení za účelom zisťovania potrebnosti našej služby a záujem o jej využívanie. Mapovanie bolo realizované formou vyhlásenia, ktorému predchádzalo opakované oznámenie dôvodu zberu vyhlásenia a jeho využitie pre NDC. Zároveň boli zrealizované dve diskusie s klientmi na danú tému. Počas piatich dní bolo vyzbieraných okolo 160 vyhlásení, čo nás uistilo o tom, že klienti naše služby potrebujú, poskytované služby si cenia/vážia a je potrebné zariadenie udržať.

3.2 Každodenná práca s klientmi a pravidelné vyhodnocovanie práce

Na základe dennodennej práce s klientmi, pravidelných mesačných hodnotení nášho ukončeného národného projektu - Budovanie odborných kapacít na komunitnej úrovni a komplexných štatistických ukazovateľov zariadenia môžeme vidieť nárast záujmu o služby sociálneho poradenstva, kde v roku 2020 bolo poskytnutých 875 služieb sociálneho poradenstva pre 173 klientov, v roku 2021 bolo poskytnutých 1466 služieb sociálneho poradenstva pre 368 klientov a v roku 2022 bolo realizovaných 1624 služieb sociálneho poradenstva pre 589 klientov. Zároveň evidujeme aj nárast počtu nových klientov, pričom v roku 2021 bolo registrovaných 328 nových klientov a roku 2022 bolo 442 nových klientov.

3.3 Dátové výstupy získané v poslednom sčítaní ľudí bez domova v Bratislave

Posledné sčítanie ľudí v Bratislave bolo realizované Inštitútom pre výskum práce a rodiny v roku 2016.

Odhadom neziskových organizácií predpokladáme, že na území Bratislavy sa pohybuje do 5000 osôb žijúcich na ulici, aj keď dnes predvídame že celkový počet ľudí bez domova v Bratislave sa pravdepodobne v posledných rokoch podstatne zvýšil.

Z výskumu realizovanom v roku 2016 vyplýva že existujú rôzne preferencie potrieb klientov podľa typu bezdomovcov resp. ohrozenia bývania, veku, pohlavia a pod, kde napríklad, iné preferencie má človek čo využíva pravidelne služby nocľahárne, či útulku ako človek, ktorý prespáva priamo na ulici alebo človek ktorý býva v nevyhovujúcom bývaní (napr. záhradná chata). Výsledkom sčítania bolo zistené, že 35 % ľudí, ktorí boli sčítaní na ulici alebo v nocľahárňach, muselo čeliť aj vážnym problémom so zabezpečením jedla³.

Tento výskum, tak poukazuje na fakt, že to čo vyzerá ako navonok ako homogénna skupina ľudí bez domova v Bratislave je veľmi rôznorodá skupina, ktorá je rôznorodá aj v jej potrebách.

3.4 Nové trendy a výzvy

V nadväznosti na mapovanie potrieb klientov sa snažíme reagovať aj nové trendy a výzvy práce s komunitou ľudí bez domova. Jedným z hlavných trendov, ktorý vnímame je, že organizácie pracujúce s ľuďmi bez domova vytvárajú priestor pre projekty ukončujúce bezdomovectvo. Viacero našich partnerských organizácií (OZ proti prúdu, OZ Vagus, Depaul) sa v rovnakom čase zapojilo do projektov s prvkami housing first. Naša organizácia sa v rámci sieťovania spojila s partnerskou organizáciou OZ Vagus a do ich programu s housing first sa nám podarilo umiestniť 6 našich klientov. Aj do budúcnosti plánujeme umiestňovať našich klientov do programov housing first v spolupráci s partnerskými organizáciami.

V rámci nových projektov zameraných na ukončovanie bezdomovectva plánujeme otvoriť útulok pre 24 klientov, kde sa bude viesť aj intenzívnejšie individuálne sociálne poradenstvo spoločne so službami integračného centra.

---

³Ondrušová D., Gerbery D., Fico M., Filadelfiová J.,Csomor G. 2016, Záverečná správa z výskumu a sčítania ľudí bez domova na území mesta Bratislavy v roku 2016: Inštitút pre výskum práce a rodiny 2016

3.5 Konceptia prevencie a ukončovania bezdomovectva

V roku 2022 bola schválená Národná koncepcia prevencie a ukončovania bezdomovectva, ktorá je historicky prvou stratégiou Slovenskej republiky, ktorá predstavuje ucelenú víziu prevencie a ukončovania bezdomovectva. Podstatu ukončovania bezdomovectva táto stratégia chápe tak: “aby každý človek bez domova mal možnosť pri poskytnutí primeranej podpory v primeranom čase riešiť svoju situáciu, získať cenovo dostupné bývanie a začleniť sa do života”⁴.

Národná koncepcia sa zameriava na prevenciu bezdomovectva v oblasti bývania, zdravia, zamestnanosti a sociálneho zabezpečenia.

Veľký prienik koncepcie s našim plánom NDC vidíme v oblasti:

- Bývanie – otvorenie útulku
- Zdravotnej starostlivosti - v dôsledku existencie dlžôb na zdravotnom poistení väčšina našich klientov nemá nárok na bežnú zdravotnú starostlivosť dôsledkom čoho je zhoršujúci sa zdravotný stav a s tým spojené zvýšenie odkázanosti na pomoc iných, obmedzenie pracovať, nemožnosť zabezpečenia si bývania.
  - Na základe tejto skúsenosti sa nám v roku 2022 v spolupráci s OZ Equita podarilo zabezpečiť, že naši klienti majú v našom zariadení každú stredu prístup k vyšetreniu všeobecného doktora a možnosť vybrať si predpísané lieky v lekárni nášho zriaďovateľa.
  - Od februára 2023 sa nám podarilo otvoriť v spolupráci s dobrovoľníkmi prvú bezplatnú zubnú ambulanciu pre ľudí bez domova v Bratislave.
  - Koncepcia uvádza ako problém aj časté neliečené psychické a psychiatrické problémy ľudí bez domova. Od roku 2023 v našom zariadení poskytuje služby formou dobrovoľníctva aj psychiatricka a radi by sme tieto služby rozšírili aj o služby psychológa.

Oblasť zdravia našich klientov je nám vlastná aj z dôvodu, že náš zriaďovateľ prevádzkuje v Bratislave nemocnicu a lekáreň. V tejto oblasti vnímame ako dôležité v rámci NDC aj vytváranie priestoru na osobnú hygienu v rámci strediska osobnej hygieny, ktoré nielenže prinavracia našim klientom ľudskú dôstojnosť a sebaistotu, ale je aj prostriedkom prevencie mnohých ochorení.

- Integrované centrum - ďalšou prioritnou oblasťou koncepcie, ktorá má veľký prienik s našimi službami je oblasť zamestnanosti ľudí bez domova. Naša organizácia od začiatku fungovania prevádzkuje aj integrované centrum nácviku pracovných zručností, ktoré pomáha udržiavať si pracovné návyky našim klientom ktorí sú bez práce a zároveň v rámci NDC pomáhame v rámci poradenstva klientom hľadať vhodnú prácu.

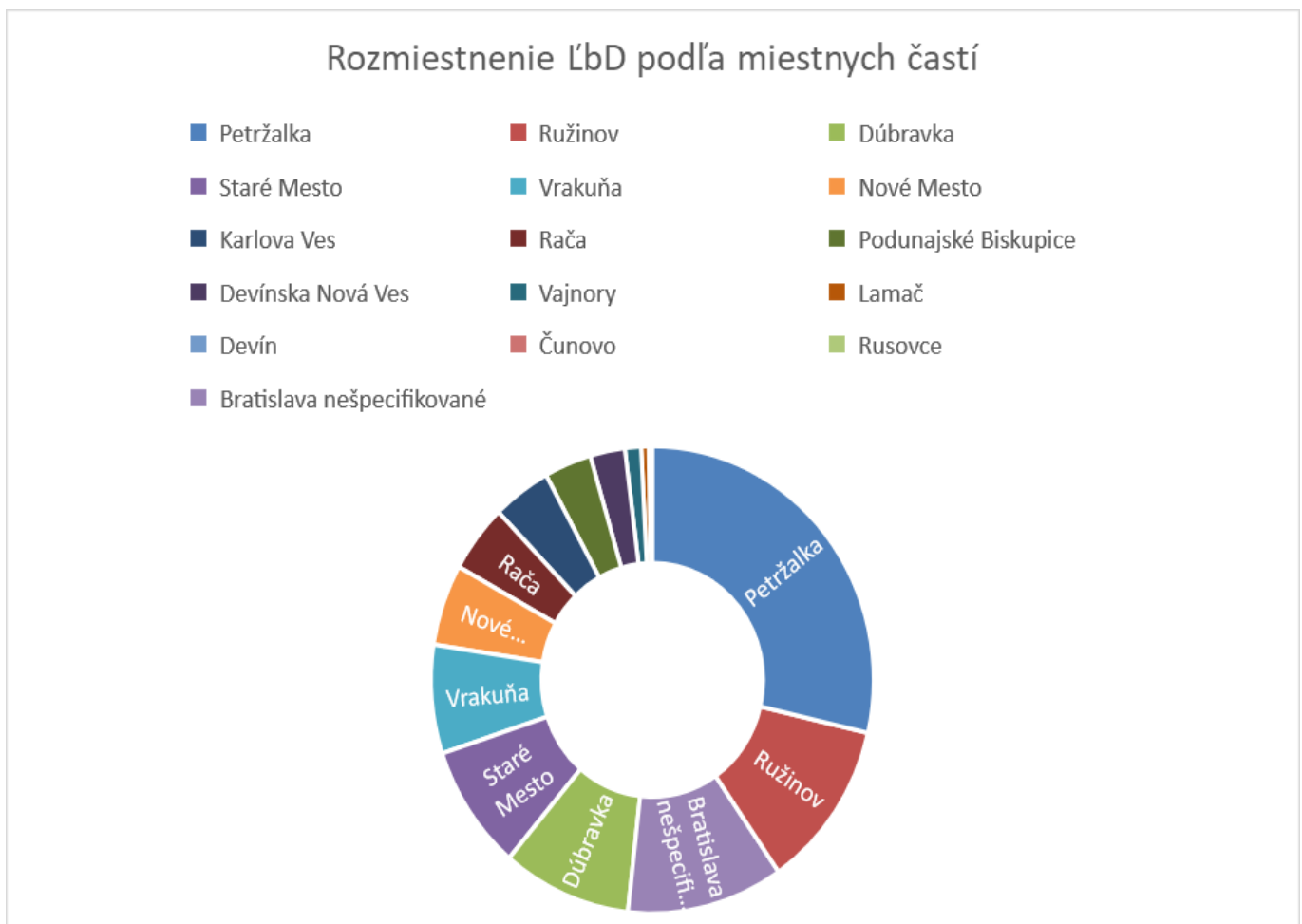
---

⁴ [file:///C:/Users/U%C5%BE%C3%ADvate%C4%BE%201/Downloads/Koncepcia%202023%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/U%C5%BE%C3%ADvate%C4%BE%201/Downloads/Koncepcia%202023%20(1).pdf) s.12

4 Výsledky mapovania potrieb

Bratislava má 475 503 obyvateľov. Pri poslednom sčítaní ľudí bez domova, ktoré sa realizovalo v roku 2016 bolo zistené, že dolná hranica počtu ľudí bez domova v Bratislave je približne 2 064 osôb, z čoho bolo 64,5% mužov 29,7% žien.⁵

Z posledného sčítania vidíme, že Bratislava je galvanizujúcim centrom pre ľudí z celého Slovenska, bez ohľadu na to, či ide o ľudí v istých a štandardných podmienkach bývania alebo o ľudí bez domova. Z našej skúsenosti však vieme, že veľa ľudí bez domova z iných miest ako Bratislava využilo možnosť si prihlásiť trvalú adresu na adrese miestnych úradov miestnych častí Bratislavy, najmä z dôvodu komunikácie s úradmi a vybavovania sociálnych dávok. Pre zaujímavosť prikkladáme graf, v ktorom môžete vidieť rozmiestnenie ľudí bez domova v Bratislave podľa miestnych častí.

(Zdroj: Záverečná správa z výskumu a sčítania ľudí bez domova na území mesta Bratislavy v roku 2016)

⁵Ondrušová D., Gerbery D., Fico M., Filadelfiová J.,Csomor G. 2016, Záverečná správa z výskumu a sčítania ľudí bez domova na území mesta Bratislavy v roku 2016: Inštitút pre výskum práce a rodiny 2016

Na základe predchádzajúcej kapitoly možno potreby klientov nášho nízkoprahového denného centra a cieľovej skupiny z komunity ľudí bez domova zhrnúť do nasledujúcich bodov:

- Výdaj stravy,
- Potreba vytvárania podmienok na osobnú hygienu,
- Potreba zdravotnej starostlivosti,
- Potreba sociálneho poradenstva,
- Potreba práce,
- Potreba krízovej intervencie,
- Potreba dočasného ubytovania,
- Potreba voľnočasových aktivít a usmerňovanie pri napĺňaní času klientov,
- Potreba vytvárania priestoru pre vznik programov zameraných na ukončovanie bezdomovectva s individuálnejšou sociálnou prácou.

Zo štatistík NDC výrazne sledujeme nárast záujmu o všetky služby poskytované v NDC, ako aj značný nárast osôb ZŤP a seniorov, čo nás opäť smeruje po dopyte klientov k zdravotníckym službám.

4.1 Inštitúcie

Mesto Bratislava si je vedomé skutočnosti zgrupovania ľudí bez domova v Hlavnom meste za vidinou získania práce, väčších možností využívania služieb a pod. Preto Magistrátom hlavného mesta SR Bratislavy bola v roku 2022 vypracovaná mapa služieb pre ĽbD. V nej je uvedená dostupnosť služieb na území Bratislavy. Z tejto mapy služieb vyberáme:

- Bratislava má registrované tri **nízkoprahové denné centra**: NDC Domov sv. Jána z Boha, NDC Vagus – Domec, Depaul – nízkoprahovédenné centrum, pričom pre pomerne veľkú a rôznorodú komunitu ľudí bez domova je kapacita centier v pomere evidovaných ľudí bez domova stále nedostačujúca.
- **Strava** sa poskytuje v 11 zariadeniach: NDC Domov Sv. Jána z Boha, n.o., Depaul – ZOS a Útulok sv. Lujzy, Depaul – Nocľaháreň a Útulok sv. Vincenta de Paul, OZ Vagus – NDC Domec, Bratislavská arcidiecézna charita, Depaul – Ošetrovňa sv. Alžbety, Sestry Misionárky lásky dom Betlehem, Rehoľa sv. Alžbety, Kresťania v meste, o.z., Komunita Sant Egidio, Proti prúdu o.z.(NOTA BENE).
- **Nocľah a ubytovanie poskytujú**: Depaul – ZOS a Útulok sv. Lujzy, Depaul – Nocľaháreň a Útulok sv. Vincenta de Paul, Sestry Misionárky lásky dom BETLEHEM, Domov pre každého, o.z., Resoty – Resocializačná komunita Antona Srhoľca a od roku 2023 Mestský útulok na Hradskej.
- **Hygienu a ošatenie si klienti môžu zabezpečiť v**: Domove Sv. Jána z Boha, n.o., OZ Vagus – NDC Domec, Depaul – ZOS a Útulok sv. Lujzy, Depaul – Nocľaháreň a Útulok sv. Vincenta de Paul, Depaul – Ošetrovňa sv. Alžbety.

- **Zdravotné ošetrovanie je dostupné v:** Domov Sv. Jána z Boha, n.o. – základné ošetrovanie, všeobecné odborné vyšetrenie, stomatologické vyšetrenie, psychiatrické vyšetrenie, Equita, o.z., Depaul – Ošetrovňa sv. Alžbety, OZ Vagus – NDC Domec
- **Sociálne a právne poradenstvo sa vykonáva:** Domov Sv. Jána z Boha, n.o., Depaul – ZOS a Útulok sv. Lujzy, Depaul – Nocľaháreň a Útulok sv. Vincenta de Paul, OZ Vagus – NDC Domec, Proti prúdu o.z.(NOTA BENE), STOPA Slovensko o.z., Slovenská katolícka charita, Bratislavská arcidiecézna charita, Depaul – Ošetrovňa sv. Alžbety, Centrum právnej pomoci a od roku 2023 bezplatná dlhová poradňa.
- **Kontaktné centrum pre užívateľov drog a ľudí zo sexbiznisu poskytujú:** OZ Odysseus – Kontaktné centrum K 2, OZ PRIMA – Kontaktné centrum, Káčko.
- **Terénnu sociálnu službu vykonáva:** Stopa Slovensko o.z., Depaul Slovensko, n.o., Vagus o.z., Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy, OZ Odysseus, OZ Prima.
- **Linky pomoci zabezpečuje:** Vagus o.z., SOS linka na pomoc ľuďom bez domova, Ministerstvo práce soc. vecí a rodiny, Národná linka pre ženy zažívajúce násilie Slovenská katolícka charita, Linka na pomoc obetiam obchodovania s ľuďmi.
- **Kultúre sa venuje:** Divadlo bez domova, o.z..

4.2 Informácie o životnom štýle:

Životný štýl môžeme podľa psychológie definovať ako individuálny súhrn postojov, hodnôt a zručností odrážajúcich sa v činnosti človeka. Pojem životný štýl zahŕňa sieť medziľudských vzťahov, výživu, telesný pohyb, organizáciu času, záujmy, záľuby⁶.

Životný štýl úzko súvisí so **zdravím človeka**, pričom zdravie je predpoklad pre optimálne fungovanie človeka. Právo na ochranu zdravia patrí k základným ľudským právam. Právo na ochranu zdravia preto je garantované v Ústave SR a nie je viazané na občianstvo, pobyt alebo iný status a je potrebné ho chrániť bez akejkoľvek diskriminácie, teda bez ohľadu na pohlavie, rod, rasu, národnosť, náboženské presvedčenie, majetok, či sociálne postavenie. Naše dlhoročné skúsenosti z praxe poukazujú na to, že ľudia bez domova sú zo zdravotnej starostlivosti masívne a systematicky vylučovaní. Táto situácia je v rozpore s ľudskou dôstojnosťou a aj s právom na ochranu zdravia a na tento problém narážame v každodennej spolupráci s klientmi. Napriek snahe riešiť svoju životnú situáciu ľbD čelia nemožnosti riešiť svoj zdravotný stav. Z tohto dôvodu sa pravidelne stáva, že zdravotná starostlivosť je im poskytovaná iba vo výnimočných prípadoch pri náhlej zmene jej zdravotného stavu, ktorá bezprostredne ohrozuje jej život alebo niektorú zo základných životných funkcií. Pritom práve ľudia bez domova potrebujú viac ako ktokoľvek iný pravidelnú a adekvátnu zdravotnú starostlivosť, pretože sú s ohľadom na svoju životnú situáciu obzvlášť zraniteľní a často trpia rôznymi ochoreniami, obyčajne chronického charakteru. Veľmi často je to práve zdravotný

⁶ Hartl, P. a Hartlová H. 2015 : Psychologický slovník, Vydavateľstvo Portál. 2015, ISBN: 9788026208730.

stav, ktorý prispel ku kritickej životnej situácii vedúcej ku strate domova. Odopieranie inej než neodkladnej zdravotnej starostlivosti ich v prípade ochorenia vystavuje bolestiam, nedostatku potrebných liekov a znižuje predpokladanú dĺžku života asi o 20 rokov. Liečenie zanedbaných ochorení je pritom pre systém niekoľkonásobne drahšie ako prevencia či včasné liečenie ochorenia. Ľudia bez domova ako stigmatizovaná skupina obyvateľstva majú už aj tak veľmi sťažený prístup k zdravotnej starostlivosti. Často s ohľadom na ich vzhľad a situáciu je ľbD odmietané poskytnutie zdravotnej starostlivosti. Stáva sa, že nemajú dokumenty potrebné k návšteve lekára, ako je občiansky preukaz alebo preukaz poistenca, zažili nehumánny prístup, preto nie je výnimkou, že osoby bez domova sa zdráhajú vyhľadať zdravotnú starostlivosť⁷. Na základe skúseností získaných praxou vidíme, že rastie počet klientov, ktorí patria medzi ťažko zdravotne postihnutých, stúpa počet seniorov, ktorý trpia chronickými, dlhodobými neliečenými ochoreniami, evidujeme zvýšený počet psychicky chorých klientov a veľmi vysoká je miera závislosti u mnohých, hlavne mladých klientov. Preto sa naše zariadenie v čo najväčšej miere snaží zabrániť diskriminácii a sprístupniť zdravotnú starostlivosť rôznymi spôsobmi:

- Výber liekov cez lekáreň nemocnice Milosrdných bratov,
- Spolupráca s OZ Equita – každú stredu zabezpečenie vyšetrení v zariadení,
- Každý pondelok možnosť stomatologického ošetrovania v zariadení,
- Možnosť psychiatrického vyšetrenia jedenkrát v mesiaci priamo v zariadení.

Ďalšou oblasťou sú **medziludské vzťahy**, ktorá sú dôležité pre budovanie duševného zdravia. Podľa posledného sčítania bolo zistené, že 43 % ľbD žije najčastejšie sami. Časté je spolužitie s jedným kamarátom/známym, ale aj spolužitie vo väčších skupinách. S jedným kamarátom žije viac než polovica spomedzi tých ľudí bez domova⁸. Predpokladáme, táto skupina patrí k osobám so slabými sociálnymi kontaktmi s okolím, čo vedie k ich izolácii. U ľudí žijúcich osamelo často badať rôzne duševné poruchy a závislosti. Zároveň badáme kvality ľbD v tom, že dokážu spolu sedieť, spolu komunikovať, spať spolu v nocľahárni ..... Je to dôkazom toho, sú spoločenský a empatický. Zároveň nie sú zaťažovaný informáciami so soc. sietí, čo im vytvára priestor pre komunikáciu a živé vzťahy. Život v sťažených podmienkach ich naučil vnímavosti voči bolesti iného. Dokážu sa jeden o druhého postarať, vedia sa podeliť.

Táto komunita neuvažuje nad zdravým životným štýlom, ich prania sú často jednoduché: mať kde prespať, čo zjesť, byť v teple a bezpečí - ide o napĺňanie základných potrieb, všetko ostatné je z dôvodu nedostatku financií nemožné. Ich väčšie prania často zostávajú nevyslovené. Napriek tomu, že majú problém so základným prežitím, neradi žiadajú o pomoc.

V rozhovore s klientami, ktorí sú bez domova sme zistili, že často ich spoločnou teóriou je naučiť sa ignorovať alebo vedome, či nevedome problém potláčať. Keď nevedia, nechcú,

⁷ Dubová A., Kostičová M., Roussier L. 2020 : Právo na ochranu zdravia ľudí bez domova : „Kľúč k domovu“, Vydavateľstvo Proti prúdu, Bratislava 2020, ISBN 978-80-973855-3-8.

⁸ Ondrušová D., Gerbery D., Fico M., Filadelfiová J., Csomor G. 2016, Záverečná správa z výskumu a sčítania ľudí bez domova na území mesta Bratislavy v roku 2016: Inštitút pre výskum práce a rodiny 2016

nemôžu situáciu zmeniť snažia sa s ňou vyrovnávať, čo im neodčerpáva energiu a nevedie ich ku konfrontácii so sebou samým. Riešia si len nevyhnutné a základné potreby, ktoré ich nevyrušujú. Mnohí, najmä tí, ktorí žijú na ulici už viac rokov neveria, že im ešte niečo pomôže dostať sa z ulice, alebo nevedia, čo by im mohlo pomôcť. Apatia a rezignácia sú sprievodcami, tých, ktorí žijú svoj život na ulici.

Organizovanie voľného času ĽbD sa líši podľa toho, či sa túlajú po meste, navštevujú zariadenia, či bývajú v nelegálnych obydliach, na ubytovniach. Väčšina našich klientov žije stereotypným rytmom dňa. Deň prežívajú v NDC, potom sa presunú do nocľahárne.

Medzi ich **záujmy a záľuby** patria činnosti, ktoré ich náročný život rozveseľujú. V našom NDC je obľúbené sledovanie filmov, spev a hra na hudobných nástrojoch, hra kartových hier, ale aj čítanie literatúry. V poslednom polroku je pre niektorých príjemným trávením času práca v komunitnej záhrade. Aj ĽbD sú tvoriví, majú schopnosti, no majú málo možností ako svoje schopnosti využiť.

4.3 Potreby, problémy a sny:

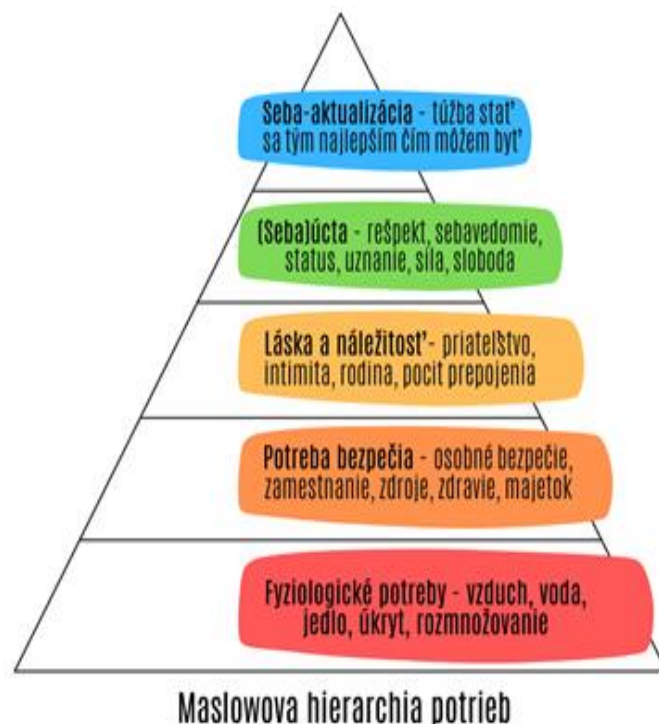
Potreby, problémy slúžia ako motivácia k vyvinutiu aktivity. Prvými z nižších potrieb v Maslowovej hierarchii sú fyziologické potreby.

Tieto základné potreby ľudského prežitia zahŕňajú jedlo a vodu, dostatočný odpočinok, oblečenie, prístrešie, celkové zdravie a reprodukciu.

Fyziologické potreby sú pre život každého človeka i našich klientov esenciálne, preto ich zabezpečovanie patrí medzi naše základné činnosti, nakoľko napĺňanie základných potrieb nie je ĽbD samozrejmosťou.

Potreba jedla a pitia tejto potrebe sa chceme venovať prioritne, nakoľko je prvou potrebou všetkých našich klientov, pričom všetci klienti sa na tomto vyjadrení zhodnú a súhlasia s tým, že je táto potreba nevyhnutá pre ich život. V našom zariadení naplnenie tejto potreby majú klienti formou raňajok, obeda, čo je jedno teplé jedlo 400 ml. polievky, 250 ml nápoja a 150 g chleba, v prípade sponzorských darov po obede dávame aj olovrant. Drvivá väčšina našich klientov naše zariadenie navštevuje kvôli jedlu.

Strava, **osobná hygiena a čisté oblečenie** chráni zdravie človeka, dáva mu pocit dôstojnosti, spokojnosti a sebahodnoty a nevyčleňuje ho z majoritnej spoločnosti, čím sa znižuje miera jeho sociálneho vylúčenia a zvyšuje sa možnosť opätovného začlenenia sa do spoločnosti. V našom zariadení je možnosť celkovej očisty a charitatívneho šatníka zabezpečuje stredisko osobnej hygieny.

Potreba stáleho bývania je taktiež najväčšou potrebou, ale NDC má obmedzené možnosti túto potrebu ľbD naplniť najmä z dôvodu akútneho nedostatku dostupného soc. bývania aj obmedzených kapacít housing first projektov. Z tohto vyplýva, že našou často jedinou možnosťou je klienta zastabilizovať v základných potrebách v rámci soc. poradenstva riešiť s ním dočasné krízové ubytovanie, nájdenie práce a zvýšenie príjmu až do momentu, kým si klient nenájde vhodné ubytovanie na komerčnom trhu. V rámci pomoci klientom v tejto oblasti a zabezpečenie dočasného bývania plánujeme otvoriť útulok.

Zdravie je ďalším nevyhnutným aspektom. Vieme, že 49% ľbD uvádza, že má dlhodobý zdravotný problém a my z našej skúsenosti vidíme, že pravidelné zdravotné ošetrovanie, ktoré rieši zdravotný stav dopomáha aj k pocitu začlenenia. Zároveň to klientov vedie k väčšej zodpovednosti za svoje zdravie. Vďaka spolupráci s doktormi s OZ Equita majú naši klienti už druhý rok každú stredu v týždni prístup k všeobecnému doktorovi.

Na ďalšom stupni sa nachádza potreba bezpečia a istoty, čo zahŕňa ochranu pred násilím a krádežou, emocionálnu stabilitu a pohodu, ako aj zdravotnú aj finančnú istotu.

Do tretej úrovne patrí potreby lásky a spolupatričnosti. V tejto oblasti sa nachádzajú priateľstvá a rodinné väzby, emocionálne väzby. K napĺňaniu tejto potreby prispieva príslušnosť a členstvo v sociálnych skupinách. Dané členstvo, rovnako napomáha tomu, aby sa ľudia vyhli osamelosti, depresii a úzkosti, súčasne podporuje pocit prijatia milovania.

5 Ciele a úlohy NDC

Cieľom ako aj náplňou našej práce je snaha pomôcť klientom NDC zabezpečiť základné ľudské potreby a pomôcť nájsť možnosti na napĺňanie aj vyšších potrieb ako aj sociálneho začlenenia. Na základe štatistík získaných v NDC za rok 2022 vidíme zvýšený dopyt po službách, príliv nových klientov v mladšom veku, nárast klientov zo ŤZP, výrazne zvýšený stav klientov s neliečenými psychiatrickými diagnózami a závislosťami, viac seniorov...

Aj napriek tomuto trendu cítime potrebu v danom období zamerať svoje sily predovšetkým na kvalitu poskytovaných služieb, nie na ich rozširovanie, čo plánujeme dosiahnuť zefektívnením práce zamestnancov, zabezpečením im vhodných podmienok na výkon práce a zvýšením ich odbornosti.

Zlepšenie pracovných podmienok prispeje aj výmena počítača na recepcii a na soc. úseku. Prijatím nového sociálneho pracovníka sa navýši časový fond a vytvorí viac priestoru pre prácu s klientom. Získaním akreditácie na dobrovoľnícku činnosť a prácou aspoň dvoch stálych dobrovoľníkov zabezpečíme zamestnancom pomoc pri realizácii služieb a plánovaných aktivít, zabezpečím vzdelávania pomôžeme zamestnancom získať nové pohľady a zručnosti pri práci s klientom, ako motiváciu pracovať s nasadením.

Na základe stanoveného cieľa sme si vytýčili dané úlohy:

Úloha č. 1 – prijatie 1 soc. pracovníka na trvalý pracovný pomer do 12/2023

Úloha č. 2 – získanie akreditácie na dobrovoľníctvo do 12/2023

Úloha č. 3 - výmena počítača na recepcii a na soc. úseku do 2/2024

Úloha č. 4 – realizovanie aspoň jednodňového vzdelávania k prehĺbeniu odborných zručností na tému Krízovej intervencie do 8/2024

Naplnenie a vyhodnotenie stanovených cieľov zhodnotíme:

- U klientov NDC
  - dotazníkom spokojnosti a napĺňania potrieb 1x za 6 mesiacov (január a jún),
  - využitím schránky určenej na podnety, návrhy a sťažnosti (výber schránky 1x za mesiac),
  - využitím sily skupiny v spoločnom komunitnom rozhovore pravidelne každé tri mesiace (január, apríl, júl, september, december).
- Zamestnanci zhodnotia stanovené ciele:
  - vypracovaním dotazníka spokojnosti 1x počas 6 mesiacov, (január a jún),
  - odprezentovaním svojich návrhov a pripomienok verejne na spoločnej porade min. 1x v mesiaci
  - vyjadrenia svojich postrehov, návrhov a potrieb na individuálnom stretnutí s riaditeľkou zariadenia po vzájomnom dohovore.

6 Akčný plán

So súčasnou ekonomickou a politickou situáciou sa stav núdze a bezdomovectvo stáva reálnou hrozbou pre stále početnejšiu skupinu občanov SR. Na základe predošlých bodov mapovania potrieb našich klientov a ich výsledkov ako aj na základe vízie a misie nášho zariadenia sme sformulovali náš akčný plán nasledovne:

1. Potreba stabilizácie základných služieb NDC, ktoré prinavracajú dôstojnosť našim klientom a zároveň kopírujú ich základné potreby (vytváranie podmienok v NDC pre osobnú hygienu, výdaj stravy, charitatívny šatník, základné ošetrovanie a pod.).

Ciele: Hlavným cieľom je v rámci tejto potreby je zabezpečenie a riadenie služieb, ktoré pokrývajú základné potreby našich klientov a to:

- **Zabezpečenie stravy** ako nevyhnutnej životnej potreby, čím zároveň obmedzíme žobranie, vyhľadávanie jedla zo smetných košov, čím podporíme dôstojnosť, napomôžeme zlepšeniu kvality života a zdravia, obmedzíme šírenie infekcií.
- **Zabezpečenie osobnej hygieny** (sprchovanie, strihanie, holenie, možnosť údržby oblečenia (práčka, sušička) – zabránenie šíreniu infekčných ochorení a parazitov podpora dôstojnosti človeka, začlenenie do spoločnosti.
- **Zabezpečenie výmeny oblečenia** - zabránenie šíreniu infekčných ochorení a parazitov podpora dôstojnosti človeka, začlenenie do spoločnosti
- **Zabezpečenie základného ošetrovania** – zabránenie progresu bolesti a ochorenia, prevencia a pomoc proti šíreniu infekčných a vírusových ochorení.

Úlohy: Zabezpečenie k nízkoprahovému a pravidelnému prístupu k daným službám.

Aktivity:

- prvý kontakt (repcia) a distribúcia klientov, zabezpečenie plynulosti využívania služieb,
- výdaj stravy,
- prevádzka strediska osobnej hygieny, šatníka a ošetrovne.

Zodpovednosť:

Odborný manažér – dohliadanie a vyhodnocovanie poskytnutých služieb a ich dostupnosti podľa harmonogramu NDC, dodržiavanie ľudských práv a odborných postupov.

Sociálny pracovník – prvý kontakt s novými klientmi, krízová intervencia

Pracovník – distribúcia a vyhľadávanie klientov na jednotlivé služby

Pracovníci recepcie – prvý kontakt, objednávanie služieb, distribúcia a administratíva

Pracovník kuchyne – príprava a výdaj stravy, usmerňovanie klientov, zapájanie klientov do dobrovoľníckej činnosti v rámci prác pomoci NDC, administratíva

Pracovník strediska osobnej hygieny – zabezpečovanie služieb osobnej hygieny s možnosťou využívania práčovne, výkonu krízovej intervencie, administratíva

Pracovník šatníka: zabezpečovanie výkonu služieb šatníka, administratíva

Zdroje: ľudské zdroje, materiálne, finančné zdroje (financie z národného projektu, dotácia Hlavného mesta SR Bratislavy, Projekt Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR- FEAD OP2, zbierky šatstva od firiem a jednotlivcov, donorstvo šatstva od firmy Textillehouse)

Čas: V prac. dňoch 10.00 – 14.00 hod.

Vyhodnotenie: počet služieb

2. Potreba sociálnej stabilizácie klientov a zvýšenia časového fondu na realizáciu sociálneho poradenstva. V rámci mapovania potrieb táto potreba získala vysokú prioritu aj z dôvodu veľkého medziročného nárastu, tak klientov, ako aj počtu vykonaných sociálnych poradenstiev.

Ciele: Poskytovanie sociálneho poradenstva za účelom zvýšenia dôstojnosti a životnej úrovne klienta, pomoc pri uspokojovaní jeho potrieb a riešenie jeho nepriaznivej životnej situácie.

Čiastkový cieľ: Z dôvodu nárastu počtu klientov a celkového záujmu o služby sociálneho poradenstva prijatie jedného nového sociálneho pracovníka, čo by umožnilo zvýšiť časový fond trvania sociálneho poradenstva na jedného klienta.

Úlohy: Prijatie jedného soc. pracovníka do TPP. Vykonávanie základného poradenstva a ochrany práv a zákonom chránených záujmov klienta a preventívnych aktivít.

Aktivita: Oznam o voľnej prac. pozícii, zrealizovanie výberového konania, výkon sociálneho poradenstva

Zodpovednosť:

- Štatutár zariadenia – vyhlásenie výberového konania na pozíciu soc. pracovníka a realizácia výberu.

- Odborný manažér – odborná garancia poskytovaných služieb sociálneho poradenstva, vedenie tímu sociálneho poradenstva, vykonávanie špecializovaného sociálneho poradenstva a ochrany práv a zákonom chránených záujmov klienta.

Zodpovednosť:

- Partnerstvo s OZ Equita a jeho doktormi, ktorí majú na starosti vyšetrenia našich klientov
- Dobrovoľníci zubní lekári, ktorí majú na starosti dentálne ošetrenie klientov
- Dobrovoľnícka služba psychiatricky, ktorá má na starosti psychiatrické vyšetrenie doktorov
- Odborný manažér – odborná garancia poskytovaných služieb z pohľadu sociálneho poradenstva, komunikácia s doktormi ohľadne komplikovaných prípadov, komunikácia s psychiатrom ohľadne posudkov pre invalidný dôchodok, manažovanie služieb a zabezpečenie aby boli obsadené doktormi
- Sociálny pracovník – komunikácia s klientmi a ich distribúcia
- Pracovník – distribúcia a vyhľadávanie klientov na jednotlivé služby
- Pracovníci recepcie – objednávanie klientov na služby zdravotnej starostlivosti a ich distribúcia

Zdroje: ľudské zdroje (NDC a dobrovoľníci), materiálne (dary, zriaďovateľ), finančné zdroje (Národný projekt Terénna sociálna práca a komunitné centrá, GRANT Nadácie SPP), partnerstvo s OZ Equita

- Čas:**
- každý pondelok – stomatologické vyšetrenie v poobedňajších hodinách,
  - každú stredu – vyšetrenie lekárom OZ Equita – od 09.00 -12.00 hod.
  - 1x mesačne - vyšetrenie psychiатrom

Vyhodnotenie: počet služieb zdravotnej starostlivosti, rozšírenie služieb dentálnej starostlivosti o nové služby (zubné výplne, röntgen), nová služba psychologické podpory.

4. Potreba voľnočasových aktivít. V rámci mapovania potrieb dostala táto potreba prioritu vysokú prioritu, zároveň ju v našom NDC chápeme ako dôležitú lebo cez ňu môžeme realizovať pre našich klientov: neformálne vzdelávanie, prevenciu nežiadúcich sociálno-patologických javov, oddychovo-tvorivú činnosť s možnosťou sebarealizácie, duchovná starostlivosť.

Ciele: Realizácia voľnočasových aktivít tak, aby klienti mali možnosť sa neformálne vzdelávať v rôznych témach, formou preventívnych aktivít a prednášok eliminovať nežiadúce sociálno-patologické javy v rámci komunity ľudí bez domova a vytvárať priestor pre oddychovo-tvorivú činnosť a duchovnú starostlivosť.

Čiastkové ciele:

- Pokračovať a rozvíjať neformálne vzdelávanie v oblasti finančnej gramotnosti
- Pokračovať v projekte komunitnej záhrady a formovanie vzťahu k životnému prostrediu
- Rozvíjať preventívne aktivity v oblasti zdravia so zameraním na prevenciu častých chronických ochorení v rámci komunity ľbD ale aj odstigmatizovanie vyhľadávania psychiatrickej či psychologickéj pomoci klientov
- Rozvíjať tvorivé aktivity

Úlohy: Dokončenie projektu vzdelávania vo finančnej gramotnosti, ktorý bol podporený Nadáciou NBS a premostenie projektu do realizácie soc. poradenstva vo finančnej oblasti – realizácia osobných bankrotov...

Zapájanie klientov do starostlivosti o komunitnú záhradu.

Zorganizovanie 3 preventívnych prednášok v oblasti zdravia.
Zrealizovanie min 1x mesačne 1 tvorivú aktivitu.

Aktivita: neformálne vzdelávanie, oddychovo-tvorivé činnosti, práca v komunitnej záhrade, poznávacie výlety, organizácia prednášok, diskusie, púšťanie filmov, spoločné posedenia a oslavy rôznych sviatkov (veľká noc, vianoce, a pod.

Zodpovednosť :

- Odborný manažér – odborná koordinácia aktivít
- Sociálny pracovník – pomoc pri realizácii aktivít
- Pracovník – vykonávanie aktivít, sieťovanie s inými organizáciami za účelom realizácie preventívnych aktivít, podpornej skupiny fungujúcej v NDC, zabezpečovanie materiálu na realizáciu aktivít, vyhodnocovanie aktivít, fotodokumentácia, tvorba pozvánok ...

Zdroje: ľudské zdroje (NDC a dobrovoľníci), materiálne (dary, zriaďovateľ), finančné zdroje Národného projektu SpK a drobné granty

Čas: Podľa aktuálneho mesačného harmonogramu aktivít NDC.

Vyhodnotenie: počet zrealizovaných aktivít a počet zapojených klientov

6.1 Monitorovanie plnenia cieľov

V predchádzajúcom NP BOKKU sa nám osvedčila metóda monitorovania plnenia cieľov **kvantitatívnu metódou** - zhromažďovaním dát, na základe ktorých sme mali možnosť vidieť nárast dopytu po službách a tak špecifikovať potreby klientov z komunity ľudí bez domova.

1. Potreba stabilizácie základných služieb NDC

Vyhodnotenie: ukazovateľom je počet využitých služieb na daných úsekoch

- prvý kontakt (repcia) a distribúcia klientov, zabezpečenie plynulosti využívania služieb – 1x mesačne počet kontaktov zaznačených do tabuľky NDC
- výdaj stravy – 1x mesačne počet vydaných raňajok a obedov zaznačených do tabuľky NDC
- prevádzka strediska osobnej hygieny, šatníka a ošetrovne - 1x mesačne počet poskytnutých služieb zaznačených do tabuľky NDC

2. Potreba sociálnej stabilizácie klientov a zvýšenia časového fondu na realizáciu sociálneho poradenstva.

Vyhodnotenie: ukazovateľom je počet využitých služieb na daných úsekoch

- prijatie minimálne jedného nového sociálneho pracovníka do septembra 2023
- 1x mesačne mapovanie počtu služieb poskytnutého sociálneho poradenstva

3. Potreba udržania poskytovanej zdravotnej starostlivosti a jej rozšírenie o nové služby.

Vyhodnotenie:

- zhodnotenie v spolupráci s OZ Equita - počet poskytnutých služieb zdravotnej starostlivosti a počet založených zdravotných kariet k 31.12.2023, k 31.12.2024
- stomatologická ambulancia – počet vykonaných stomatologických zákrokov k 31.12.2023
- realizácia grantu Nadácie SPP – počet klientov využívajúcich nové služby (zubná výplň, röntgen) – od septembra 2023- k 31.12.2023, k 31.12.2024
- poskytovanie psychiatrického vyšetrenia – počet vyšetrených klientov k 31.12.2023, k 31.04.2024
- získanie jedného dobrovoľníka – psychológa - od januára 2024

4. Potreba voľnočasových aktivít

Vyhodnotenie:

- realizácia neformálneho vzdelávania v oblasti finančnej gramotnosti – 1x mesačne (september, október, november 2023) zrealizovať formou prednášky vzdelávanie o finančnej gramotnosti
- pokračovať v projekte komunitnej záhrady a formovania vzťahov k životnému prostrediu - počet zapojených klientov do novembra 2023
- realizácia preventívnych aktivít – 2 aktivity zrealizované do 31.12.2023, 5 preventívnych aktivít realizovaných v roku 2024 zhodnotených do 31.12.2024
- realizácia tvorivých aktivít – 1 aktivita v mesiaci, zhodnotenie k 31.12.2023, k 31.12.2024
- realizácia iných voľnočasových aktivít – 2x mesačne, zhodnotenie k 31.12.2023, k 31.12.2024

Pri hodnotení cieľov budeme vychádzať zo štatistických ukazovateľov, ktoré zaznamenáva NDC v rámci jednotlivých úsekov, lekári OZ Equita, lekári stomatologickej ambulancie, psychiatrická a psychológ.

Hodnotenie využijeme:

- na nastavenie ďalších cieľov s úmyslom dostupnosti služieb podľa aktuálnych potrieb klientov, zvýšeniu spokojnosti klientov,
- zefektívnenia a zjednodušenia práce zamestnancov.

7 Záver

Každý človek má hodnotu a dôstojnosť, každý človek potrebuje zažiť pocit prijatia bez podmienok a diskriminácie. Mnohí užívatelia našich nízkoprahových služieb majú za sebou bolestnú skúsenosť neprijatia, nemali dostatok bezpečnej vzťahovej väzby, vyrastali sami – bez lásky a pocitu prijatia, nemali zázemie, alebo mali zlé vzory, zlé manželské zväzky, nevhodných kamarátov, stali sa závislými na nejakej forme patológie až sa ocitli v zozname ľudí bez domova. Týmto ľuďom chceme poskytnúť priestor v našom zariadení, aby aspoň na chvíľu zacítili prijatie bez podmienok a v prípade potreby odborný prístup a ochotu pomôcť. Aby ľudia na ulici mohli bezdomovectvo ukončiť, musia tu byť cenovo dostupné byty, v ktorých ho môžu ukončiť. Musí tu byť efektívnejšia systémová podpora, aby ľudia vôbec nepadali na dno a keď náhodou spadnú, mala by ich zachytiť nejaká záchranná sieť krízových služieb a odraziť ich späť do normálneho života a do slušného bývania.

Všetkým našim klientom želáme odvahu pozrieť sa životu do očí a silu vzoprieť sa každej negatívnej situácii a nájsť cestu k naplneniu svojich cieľov.

8 Použitá literatúra

Dubová A., Kostičová M., Roussier L. 2020 : Právo na ochranu zdravia ľudí bez domova : „Kľúč k domovu“, Vydavateľstvo Proti prúdu, Bratislava 2020, ISBN 978-80-973855-3-8.

Hartl, P. a Hartlová H. 2015 : Psychologický slovník, Vydavateľstvo Portál. 2015, ISBN: 9788026208730.

Magistrát Hlavného mesta SR Bratislavy, Sekcia sociálnych vecí 2023: Mapa služieb pre ľudí bez domova. 2023

Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny SR 2022: Národná koncepcia prevencie a ukončovania bezdomovstva

Ondrušová D., Gerbery D., Fico M., Filadelfiová J., Csomor G. 2016, Záverečná správa z výskumu a sčítania ľudí bez domova na území mesta Bratislavy v roku 2016: Inštitút pre výskum práce a rodiny 2016

Vitálošová, I. 2017 : Komunitná práca. Bratislava : Implementačná agentúra Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. 2017, ISBN: 978-80-89837-15-1.

Zákon č. 448/2008 Z. z. Zákon o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

<https://www.milosrdni.eu/site/milosrdnibratia/onas/hodnotyktorevyznavame>

https://tools.socratest.eu/library/skill.php?cluster=personal&skill=5_4&localize=sk